

## Rozsiahle zmeny v školstve 2025

Najdôležitejšie zmeny **k novele č. 290/2024 Z.z.**, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení:

### Znenie novely

### Dôvodová správa

Účinnosť: 15.11.2024, 1. januára 2025

Spracované: 28.11.2024, tím itretisektor.sk

### Obsah

A.	Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení.....	1
B.	Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve .....	3
C.	Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).....	5
D.	Zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti.....	8
E.	Zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku .....	8
F.	Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave .....	8

## **A. Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení**

### **1. Finančné prostriedky na predprimárne vzdelávanie**

Vzhľadom na to, že finančné prostriedky sa budú materským školám **poskytovať zo štátneho rozpočtu**, došlo k zmene v tom, že finančné prostriedky, ktoré sa poskytovali prostredníctvom príspevku na výchovu a vzdelávanie pre deti materských škôl, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné budú zohľadnené v rozhodujúcej miere v normatívnom príspevku pre materskú školu.

### **2. Zavedenie pojmu verejná škola ([§ 1 ods. 2](#))**

### **3. Zmena financovania verejnej materskej školy ([§ 1 ods. 4](#))**

Zo štátneho rozpočtu sa prispieva na financovanie neštátnych materských škôl rovnakým spôsobom ako materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí, samosprávnych krajov alebo regionálnych úradov, pre ktoré sa zavádza legislatívna skratka verejná materská škola.

### **4. Rozšírenie zdrojov financovania zariadení poradenstva a prevencie**

Táto zmena súvisí s rozšírením zdrojov financovania cirkevných a súkromných zariadení poradenstva a prevencie o iné zdroje, rovnako, ako sú zadané zdroje cirkevných a súkromných škôl a materských škôl. Tieto zdroje financovania je možné použiť aj na financovanie rozvoja.

### **5. Rozšírenie použitia zdrojov financovania na súkromné a cirkevné materské školy ([§ 2 ods. 6](#))**

Ide o rozšírenie účelu použitia vymedzených zdrojov financovania aj na súkromné materské školy a cirkevné materské školy.

### **6. Rozšírenie povinnosti poskytnutia informácie o použití finančných prostriedkov ([§ 2 ods. 8](#))**

### **7. Financovanie všetkých materských škôl, zo štátneho rozpočtu ([§ 3 ods. 1](#))**

- 8. Nový príspevok pre deti materskej školy ([§ 3 ods. 2 písm. a](#)), [§ 4ag](#))**

V súvislosti so zmenou financovania materských škôl sa bude poskytovať nový príspevok pre deti materskej školy na úhradu nákladov súvisiacich s účasťou detí na aktivitách, ktoré organizuje materská škola.
- 9. Kompenzačný príspevok zákona o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch ([§ 4af ods. 1](#))**
- 10. Finančné prostriedky na riešenie havarijných situácií zriaďovateľovi verejnej materskej školy ([§ 4c](#))**
- 11. Určenie spôsobu a podmienok financovania verejných materských škôl, cirkevných materských škôl a súkromných materských škôl ([§ 5a](#), [§ 6ab](#))**

Vzhľadom na to, že materské školy budú financované zo štátneho rozpočtu, určuje sa spôsob a podmienky financovania zo štátneho rozpočtu verejných materských škôl, cirkevných materských škôl a súkromných materských škôl. Pri financovaní verejných materských škôl sa uplatňujú obdobné postupy, ako pri financovaní verejných škôl. Mzdový normatív na dieťa verejnej materskej školy sa určí v závislosti od veľkosti verejnej materskej školy, organizácie výchovy a vzdelávania, personálnej náročnosti, zaradenia pedagogických zamestnancov do platových tried a dĺžky praxe pedagogických zamestnancov. Z dôvodu veľkosti školy bude možné mzdový aj prevádzkový normatív zvýšiť najviac na dvojnásobok. Pri financovaní neštátnych materských škôl sa uplatňujú obdobné postupy, ako pri financovaní verejných materských škôl.
- 12. Doplnenie náležitostí správy o hospodárení školy a školského zariadenia ([§ 7 ods. 2 písm. b](#))**
- 13. Rozšírenie pôsobnosti Nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z. k rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia ([§ 7 ods. 9 písm. b](#))**

Úpravou sa ustanovujú podrobnosti rozpisu a postupu pri určovaní objemu finančných prostriedkov v tomto nariadení vlády, ktoré sa bude vzťahovať aj na materské školy.
- 14. Poskytnutie finančných prostriedkov na odchodné ([§ 7 ods. 16](#))**
- 15. Zníženie finančných prostriedkov v prípade prerušenia poskytovania výchovno-vzdelávacieho procesu ([§ 7 ods. 23](#))**
- 16. Zmena povinnosti o zbere dát na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb obciam ([§ 7a ods. 1](#))**
- 17. Dohľad nad materskými školami ([§ 8 ods. 2](#))**
- 18. Výpočet garantovaného minima pre verejné materské školy ([§ 8a](#))**
- 19. Zmena pri ukladaní pokút v oblasti financovania škôl a školských zariadení ([§8b ods. 1](#))**
- 20. Pokuta za nedodržanie účelu použitia príspevku na súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu materskej školy ([§8b ods. 1 písm. d](#))**
- 21. Možnosť pridelenia finančných prostriedkov pre zriaďovateľov materských škôl ([§ 8c ods. 1](#))**
- 22. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. novembra 2024 ([§ 9r](#))**

**B. Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve**

**1. Obmedzenie riaditeľa prihlásiť sa do výberového konania (§ 3 ods. 2 a ods. 15)**

Podľa tejto zmeny skutočnosť, že sa riaditeľ školy alebo školského zariadenia nemôže opätovne uchádzať o funkciu vo výberovom konaní nastane už doručením návrhu na jeho odvolanie hlavným školským inšpektorom.

**2. Zmiernenie dôvodov pre obligatórne odvolanie riaditeľa (§ 3 ods. 7 písm. b))**

**3. Zavedenie nového dôvodu na odvolanie riaditeľa (§ 3 ods. 7 písm. g))**

Zriaďovateľ bude povinný odvolať riaditeľa aj z dôvodu, ak zistenia Štátnej školskej inšpekcie preukázali, že opakovane neriešil sociálno-patologické prejavy v škole alebo v školskom zariadení.

**4. Vypustenie rozhodovania riaditeľa o určení príspevku zákonného zástupcu žiaka na čiastočnú úhradu nákladov za starostlivosť poskytovanú žiakovi (§ 5 ods. 3, § 5 ods. 4, § 5 ods. 5, § 5 ods. 6, § 5 ods. 14)**

**5. Vykonávanie štátnej správy v prvom stupni pre riaditeľa materskej školy (§ 5 ods. 14)**

**6. Zmena vzťahov medzi materskou školou a obcou a prenesený výkon štátnej správy (§ 6 ods. 1)**

**7. Zriaďovanie škôl prostredníctvom uznesenia obecného zastupiteľstva (§ 6 ods. 2)**

V zmysle tejto zmeny návrh na zriadenie školy alebo školského zariadenia obec schvaľuje uznesením zastupiteľstva a to pri prenesenom výkone štátnej správy ako aj pri výkone samosprávy, čím sa má najmä zjednodušiť proces vznikania nových škôl a školských zariadení.

**8. Zmeny súvisiace so zmenou financovania materských škôl (§ 6 ods. 5, § 6 ods. 6, § 6 ods. 7, § 7 ods. 1 a 2, vypustenie § 6 ods. 23)**

**9. Zmeny v pôsobnostiach obce v oblasti financovania (§ 6 ods. 12)**

Tieto zmeny súvisia so zmenou financovania materských škôl. Vzťahy materskej školy a obce už nebudú originálnou kompetenciou obce ale preneseným výkonom štátnej správy. V tejto súvislosti sa aj pôsobnosti obce v oblasti financovania z výnosu dane z príjmov fyzických osôb podľa § 6 ods. 12 už nebudú vzťahovať na materské školy.

**10. Zmena pojmu kreditový príplatok (§ 6 ods. 12 písm. i), § 9 ods. 12 písm. i))**

**11. Podrobnejšia úprava pôsobnosti obce vo vzťahu k materským a základným školám (§6 ods. 14)**

**12. Vypustenie právnej úpravy niektorých príspevkov (§ 6 ods. 28)**

**13. Vypustenie povinnosti oznámiť plnenie povinnej školskej dochádzky riaditeľovi základnej školy v školskom obvode, v ktorom má žiak trvalý pobyt (§ 8 ods. 4)**

**14. Zavedenie povinnosti riaditeľa súkromnej/cirkevnej školy informovať obec, v ktorej má tento žiak trvalý pobyt o vylúčení zo školy (§ 8 ods. 6)**

**15. Doplnenie právnej úpravy spádovej materskej školy (§ 8a)**

16. Zmeny v pôsobnostiach samosprávneho kraja obce v oblasti financovania ([§ 9 ods. 1](#), [§ 9 ods. 2](#), [§ 9 od. 12](#))
17. Doplnenie určovania výšky nákladov s preneseným výkonom štátnej správy ([§ 9 ods. 6](#))
18. Doplnenie školských inšpektorov pre zariadenia poradenstva a prevencie a v špeciálnych výchovných zariadeniach ([§ 13a ods. 3](#))
19. Zmena spôsobu určenia výšky príspevku pre štátom uznanú cirkev alebo náboženskú spoločnosť (§ 14 [ods. 8](#) a [9](#))
20. Doplnenie informácie o špeciálnych školách v sieti škôl ([§ 15 ods. 4](#))
21. Zmena pre žiadateľa o zaradenie školy do siete škôl/zmenu v sieti škôl ([§16 ods. 1](#) a [7](#))
22. Doplnenie povinnosti doručovať rozhodnutia o zaradení/vyradení/zmene v sieti škôl ([§ 16 ods. 7](#), [§ 17 ods. 11](#), [§ 18 ods. 10](#))
23. Zmena poskytovania výchovy a vzdelávania v medzinárodných programoch ([§ 16 ods. 11](#))
24. Vyradenie organizačných zložiek a elokovaných pracovísk zo siete škôl ([§ 17 ods. 4](#))
25. Rozšírenie dôvodov na vyradenie školy alebo školského zariadenie zo siete ([§ 17 ods. 5](#))
26. Doplnenie úpravy k vyradeniu škôl/školských zariadení zo siete škôl (§ 17 [odseky 6](#) až [9](#))
27. Zmena termínu predkladania žiadosti o zmenu v sieti ([§ 18 ods. 3](#))
28. Spresnenie oprávnenia zriaďovať zariadenia školského stravovania ako súčasť materskej školy ([§ 19 ods. 2 písm. f\)](#))
29. Úprava účelu nakladania príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu nákladov materskej školy ([§ 19 ods. 10](#))
30. Zmena pri spájaní škôl ([§ 20](#))
31. Spresnenie termínu prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov v prípade spojenia škôl ([§ 20 ods. 8 písm. a\)](#))
32. Určenie termínu prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov v prípade rozdelenia škôl ([§20 ods. 9](#))
33. Zmeny v označení špeciálnych škôl ([§ 21 ods. 4](#), [§ 22 ods. 2 písm. e\)](#))
34. Rozšírenie možnosti pri označovaní škôl ([§ 21 ods. 9](#))
35. Lehoty súvisiace so zrušením školy/školského zariadenie po vyradení zo siete (§ 23 [ods. 2](#) a [3](#))
36. Zmeny týkajúce sa Centrálného registra škôl, školských zariadení, elokovaných pracovísk a zriaďovateľov ([§ 23a](#))

37. Spresnenie škôl, pri ktorých sa zriaďuje rada školy ([§ 24 ods. 2](#))
38. Úprava oprávnení školského inšpektora a hlavného školského inšpektora (§ 37a [odseky 2 a 3](#))
39. Doplnenie počas trvania mimoriadnej situácie s prílevom cudzincov spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny ([§ 39hm](#))
40. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2025 ([§ 39hn](#))
41. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2025 ([§ 39ho](#))

#### C. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)

1. Zmena pojmov národnostné školstvo, trieda s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, škola s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny ([§ 2 ods. 2 písm. ab](#)) až ad, ae))
2. Úprava pojmu segregácia vo výchove a vzdelávaní ([§ 2 písm. ai](#))
3. Úprava pojmu dodržiavanie zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní ([§ 2 písm. aj](#))
4. Zavedenie definície žiakom v riziku predčasného ukončenia školskej dochádzky ([§ 2 písm. ak](#))
5. Doplnenie požiadavky vekovej primeranosti do princípu posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu ([§ 3 písm. o](#))
6. Zmena znenia princípu zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov ([§ 3 písm. q](#))
7. Rozšírenie princíпов výchovy a vzdelávania ([§ 3 písm. u](#))
8. Doplnenie náležitosti štátneho vzdelávacieho programu pre odbory vzdelávania v stredných školách ([§ 6 ods. 5](#))
9. Doplnenie právnej úpravy poskytovaní výchovy a vzdelávanie, ktoré je nad rámec školského vzdelávacieho programu alebo inovácií ([§ 7 ods. 11](#))
10. Rozšírenie náležitostí individuálneho vzdelávacieho programu o dochádzku do školy ([§ 7a ods. 3](#))
11. Zmeny k zabezpečeniu materiálno-technického vybavenia ([§ 13c](#))
12. Rozšírenie okruhu žiadateľov o zápis do katalógu inovácií ([§ 14a](#))
13. Spresnenie definície povinnej školskej dochádzky ([§ 19 ods. 2](#))
14. Úprava postupu umiestňovania detí na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole ([§ 20 ods. 7](#) až 15)
15. Doplnenie k žiadosti pre žiaka s ťažkým zdravotným postihnutím ([§ 22 ods. 3](#))

16. Doplnenie možnosti povoliť individuálne vzdelávanie aj na základe zariadenia poradenstva a prevencie ([§ 24 ods. 8](#))
17. Zmena úpravy k právnej subjektivite pre školy s medzinárodným programom ([§ 27 ods. 6](#))
18. Zmena k mesačnému príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov MŠ ([§ 28 ods. 4 a 5](#))
19. Doplnenie pravidla pri vydávaní osvedčenia o získanom predprimárnom vzdelávaní v prípade, ak dieťa navštevuje dve materské školy ([§ 28 ods. 14](#))
20. Právna úprava k prestupu detí umiestnených do centier pre deti a rodiny ([§ 28d ods. 1](#), [§ 31](#), [§ 35 ods. 7](#))
21. Zavedenie možnosti zriadiť adaptačnú triedu ([§ 29 ods. 14](#))
22. Odstránenie vyučovania v popoludňajších hodinách ([§ 30 ods. 4](#))
23. Doplnenie náležitosti do školského vzdelávacieho programu ([§ 55 ods. 13](#))
24. Spresnenie podmienok na prijatie dieťaťa na základné vzdelávanie ([§ 55a ods. 12](#))
25. Doplnenie podmienky podávania žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie sa podáva na formulári ([§ 59 ods. 6](#))
26. Umožnenie prijatia uchádzačov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia do prvého ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania ([§ 62 ods. 4](#))
27. Zmena termínov na podanie prihlášok na strednú školu ([§ 63 ods. 2 a 3](#))
28. Zmena prílohy k prihláške na vzdelávanie pre uchádzača so zdravotným znevýhodnením a uchádzača s nadaním ([§ 63 ods. 6](#))
29. Optimalizácia procesu tvorby rozpisu žiakov prvých ročníkov gymnázií s osemročným vzdelávacím programom ([§64 ods. 5 až 7](#))
30. Úprava prijímacieho konania na strednú školu ([§ 66 ods. 10](#))
31. Doplnenie lehoty pre zverejnenie zoznamu uchádzačov podľa výsledkov prijímacieho konania ([§ 68 ods. 1](#))
32. Doplnenie druhého vyučovacieho jazyka k maturitnej skúške ([§ 74 ods. 6](#))
33. Zmena druhového pomenovania špeciálnych škôl a tried na školy/triedy pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením (v celom zákone)
34. Doplnenie možnosti spojenia tried pre žiakov viacerých ročníkov jedného učebného odboru v odbornom učilišti ([§ 100 ods. 9](#))
35. Spresnenie k psychodiagnostickému vyšetreniu ([§ 107 ods. 3](#))

36. Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti školského klubu detí vo vzťahu k samosprávnym krajom ([§ 114 ods. 6 a 7](#))
37. Úprava odporúčania o umiestnení dieťaťa vydaného diagnostickým centrom ([§ 121 ods. 2 písm. d\)](#))
38. Doplnenie právnej úpravy k individuálnemu reedukačnému programu ([§ 122 ods. 11](#))
39. Doplnenie školského podporného tímu ([§ 131 ods. 3](#))
40. Doplnenie podmienky k povinnosti zákonného informovať zariadenie ([§ 144 ods. 7 písm. d\)](#))
41. Štandardy k dodržiavaniu zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní ([§ 145 ods. 1](#))
42. Vypustenie poskytovania príslušných podporných opatrení vo vzťahu k materským školám ([§ 145a ods. 2](#))
43. Spresnenie k príslušnému podpornému opatreniu vo vzťahu k materským školám ([§ 145a ods. 2 písm. g\)](#))
44. Zmena v rámci procesu poskytovania podporných opatrení ([§ 145b ods. 2](#))
45. Úprava procesu žiadania o poskytnutie podporného opatrenia ([§ 145b ods. 7 a 8](#))
46. Zmena v nadväznosti na rozdelenie úloh priamo riadených organizácií ministerstva ([§ 145b ods. 11](#))
47. Doplnenie právnej úpravy k podporným opatreniam ([§ 145b ods. 13](#))
48. Vytvorenie systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky ([§ 145d](#))
49. Zmena predpokladov pri organizovaní jazykových kurzov pre deti cudzincov ([§ 146 ods. 6](#))
50. Rozšírenie podmienok účasti externého testovania vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra alebo slovenský jazyk a slovenská literatúra ([§146 ods. 10](#))
51. Doplnenie pravidiel používania mobilného telefónu alebo obdobného osobného zariadenia elektronickej komunikácie ([§ 151a](#))
52. Vytvorenie predpokladu pre pôsobenie sociálneho pracovníka ako nepedagogického zamestnanca ([§ 152b](#))
53. Doplnenie podmienky ku školským poriadkom ([§ 153 ods. 1](#))
54. Zmena vo vykonaní externého testovania ([§ 155 ods. 6](#))
55. Rozšírenie okruhu evidovaných údajov ([§ 157 ods. 3 písm. a\)](#))
56. Rozšírenie okruhu osôb, ktorým môže Ministerstvo školstva poskytovať osobné údaje z centrálného registra ([§ 157 ods. 8 písm. e\)](#))

57. Zmena k zasielaniu údajov do Centrálného registra detí, žiakov a poslucháčov ([§ 158 ods. 3](#) a [4](#), [158 ods. 5](#))
58. Doplnenie právnej úpravy k možnosti Ministerstva školstva získavať od Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny príslušné údaje ([§ 158a](#))
59. Povinnosť zaradiť deti z Ukrajiny na plnenie povinnej školskej dochádzky alebo povinného predprimárneho vzdelávania ([§ 161r ods. 3](#) a [4](#))
60. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2025 ([§ 161w](#))

#### D. Zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti

##### Poskytovanie informácií zo strany Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny ([§ 4 ods. 6 písmená m\) až o\)](#))

Touto zmenou sa vytvoril zákonný predpoklad na to, aby mohlo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny poskytovať orgánom verejnej moci údaje zo svojho informačného systému. Vo vzťahu k Ministerstvu školstva ide najmä o informácie o dopyte po predprimárnom vzdelávaní pre plánovanie a budovanie kapacít materských škôl.

#### E. Zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku

1. Úprava definície dieťaťa ([§ 3 ods. 2 písm. d\)](#))  
Zmenou došlo k úprave definície dieťaťa, na ktoré vzniká nárok na rodičovský príspevok v prípade neprijatia tohto dieťaťa do materskej školy.
2. Vymedzenie nároku na rodičovský príspevok v prípade neprijatia dieťaťa do materskej školy ([§ 3 odsek 9](#))
3. Doplnenie prechodných ustanovení ([§12g](#))

#### F. Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave

##### Zmena procesu určovania najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka ([§ 29 sa za odsek 5](#), [§31 ods. 2](#) a [3](#))

V zmysle zmeny Ministerstvo školstva navrhuje do 31. mája pre každú strednú školu najvyšší počet žiakov prvého ročníka v dennej forme štúdia v členení na jednotlivé študijné odbory alebo na jednotlivé učebné odbory, financovaných podľa [Zákona o financovaní](#) pre prijímacie konanie na príslušný školský rok a navrhnuté počty oznámi príslušným samosprávnym krajom.

Samosprávny kraj najvyšší počet žiakov prvého ročníka prerokuje so zriaďovateľmi stredných škôl a predloží ho krajskej rade na vyjadrenie. Samosprávny kraj môže podať ministerstvu školstva návrh na zmenu najvyššieho počtu žiakov prvého ročníka navrhnutého podľa [§ 29 ods. 5](#) do 15. októbra s odôvodnením. Ministerstvo školstva prerokuje so samosprávnym krajom tento návrh do 31. októbra.